

Tarkastuslautakunta

Aika 09.10.2023 klo 08:30 - 11:11

Paikka Kaupungintalo / teams-kokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 39	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 40	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 41	Asialistan hyväksyminen	5
§ 42	Sidonnaisuusilmoitusten päivittäminen	6
§ 43	Haapaveden kaupungin tytäryhtiön Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023	7
§ 44	Talousraportti 2/2023	9
§ 45	Arviointikertomus 2022	11
§ 46	Arvioinnin työohjelma vuodelle 2023	16
§ 47	Tilitarkastussuunnitelma tilikaudelle 2023	18
§ 48	Lautakunnan jäsenten havainnot seuraamisvastuualueista ja esteellisyydet	18
§ 49	Tarkastuslautakunnan alaisen toiminnan talousarvioehdotus vuodelle 2024	20
§ 50	Aloite Kiinteistö Oy Haapa-asuntojen erityistilintarkastuksesta	22
§ 51	Muut esille tulevat asiat	24

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Mäkinen Janne	puheenjohtaja	
	Särkipaju Leila	I vpj.	etäyhteydellä
	Karvonen Juha	jäsen	
	Sirviö Tellervo	jäsen	
	Viinala Jarmo	jäsen	
	Hyry Heidi	tilintarkastaja, KPMG Oy Ab	etäyhteydellä
	Pirkkalainen Tarja	pöytäkirjanpitäjä	
	Hurskainen Johanna	talousjohtaja	etäyhteydellä
	Kolehmainen Anri	Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja	

Allekirjoitukset

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Haapaveden kaupungin
asianhallintajärjestelmässä

Janne Mäkinen
puheenjohtaja

Tarja Pirkkalainen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

39 - 51

Pöytäkirjan tarkastus

Haapaveden kaupunki

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti Haapaveden
kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Juha Karvonen
pöytäkirjantarkastaja

Jarmo Viinala
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäväksi kaupungintalolla ja yleisessä
tietoverkossa

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tarkltk 09.10.2023 § 39

Hallintosäännön 127 § mukaan kokouskutsu, mikäli mahdollista, lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu on lähetetty sähköpostilla 6.10.2023. Esityslista on julkaistu samana päivänä tarkastuslautakunnan jäsenille kokoushallinnassa sekä kaupungin kotisivuilla www.haapavesi.fi/esityslistat ja pöytäkirjat.

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Todettiin läsnäolijat nimenhuudolla. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Tarkltk 09.10.2023 § 40

Tarkltk päättää, että pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti 12.10.2023. Tarkastamisen jälkeen kokouksen pöytäkirja julkaistaan nähtäville Haapaveden kaupungin kotisivuille.

Tarkastusvuorossa ovat tässä kokouksessa jäsenet Leila Särkipaju ja Jarmo Viinala.

Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.
Tarkltk

Päätös

Tarkastuslautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Juha Karvosen ja Jarmo Viinalan. Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti 12.10.2023 ja julkaistaan nähtäville Haapaveden kaupungin kotisivuille.

Asialistan hyväksyminen

Tarkltk 09.10.2023 § 41

Kaupungin hallintosäännön 137 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 138 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sidonnaisuusilmoitusten päivittäminen

Tarkltk 09.10.2023 § 42
530/00.03.01/2023

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi vähintään kerran vuodessa (Hallintosääntö § 73). Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Niille luottamustoimiin valituille henkilöille, joita ilmoitusvelvollisuus koskee, on lähetetty pyyntö tehdä sidonnaisuusilmoitus.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt edellisen kerran sidonnaisuusilmoitusten päivityksiä kokouksessaan 18.8.2023.

Lautakunta käy läpi sille mahdollisesti toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ja tarvittaessa pyytää näihin täydennyksiä.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. merkitä tietoon saatetuksi ja hyväksyy sille toimitetut uudet sidonnaisuusilmoitukset tai näiden päivitykset.
2. lähettää muistutuksen niille ilmoitusvelvollisille, jotka eivät ole vielä tehnyt sidonnaisuusilmoitusta ja pyytää ilmoituksen heiltä 29.10.2023 mennessä.
3. julkaista hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset Haapaveden kaupungin tietoverkossa osoitteessa
<https://sidonnaisuusrek.jjct.fi/sidonnaisuusrekisteri/44>

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.

Haapaveden kaupungin tytäryhtiön Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

Tarkltk 09.10.2023 § 43

531/00.03.01/2023

Tarkastuslautakunnan kokoukseen on pyydetty kuultavaksi Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja Anri Kolehmainen.

Haapaveden kaupungin konserniohjeen mukaan tarkastuslautakunta arvioi asetettujen konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutumista, joista yhtenä on Haapaveden kaupungin täysin omistama Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy. Kaupunginvaltuuston 13.12.2022 § 52 hyväksymässä kaupunkikonsernin tavoitteeksi on asetettu: kaupunkikonsernin tilinpäätös on vuosittain ylijäämäinen.

Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n tulos oli tappiollinen - 0,624 miljoonaa euroa, kun vertailuvuonna alijäämää kertyi tilikauden osalta - 0,445 M€. Tulokseen vaikuttivat Teknotalossa tehty kattoremontti ja energiakulujen merkittävä nousu. Tasapoistot tulevat rasittamaan vielä tulevaisuudessakin yhtiötä ja investointien myötä poistot kasvavat. Vuoden 2022 poistot ja arvonalentumiset rakennuksista oli vertailukauden mukaiset, yhteensä 0,483 M€. Yhtiö investoi uuteen lämpökeskukseen, koska Haapakosken vanhan lämpökattilan kunto oli huono, hyötysuhde heikko ja puupelletin kulutus kova. Investointikustannus kokonaisuudessaan on 292 000 euroa ja Haapaveden kaupunki myönsi takauksen koko rahoitettavalle summalle. Kulurakennetta on kevennetty siirtämällä huolto ja tekninen isännöinti suoraan kaupungin teknisen osaston alle. Käyttöaste Teollisuuskiinteistöjen kohteilla on ollut lähemmäs 100 %.

Haapaveden kaupungin 2/20203 talousraportin mukaan Haapaveden Teollisuuskiinteistö Oy:n liikevaihto oli 0,328 miljoonaa euroa. Toimitilakulut olivat 0,287 M€ ja ja poistot 0,247 M€. Yhtiön tulos kaikkien kulujen ja poistojen jälkeen oli -0,288 M€. Tulosta heikentää suuret poistot, jotka tulevat pienentymään tulevina vuosina sekä vuokratuottoa rasittavat vastikkeet.

- Millä tavalla Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n toiminnassa ja päätöksenteossa käytössä näkyy se, että tämä on täysin kaupungin omistama tytäryhtiö?
- Millä tavalla Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy toteuttaa kaupungin päättämiä tulostavoitteita, kaupunkistrategiaa, sijoitustoiminnan periaatteita, riskien hallintaa, sisäistä valvontaa, omistajaohjauksen kohteena olemista, sekä kaupungin konserniajattelua toiminnassaan, sekä päätöksenteossaan?
- Onko konserniajattelu riittävän yhdenmukaista eri yhtiöiden välillä, ja mitä kehitettävää siinä mahdollisesti olisi?

Käsittely

Jäsen Leila Särkipaju poistui kokouksesta esteellisenä (yhteisöjäävi) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. merkitä käydyn kuulemisen tietoonsa saatetuksi.

Päätös

1. Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 188	28.08.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 37	18.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 44	09.10.2023

Talousraportti 2/2023

Khall 28.08.2023 § 188

Valmistelija talousjohtaja Hurskainen Johanna

Kaupungin talousarvioon verrattuna (50 %) toteumaprosentti toimintatuotoissa oli 53,7 %, toimintamenoissa 53,3 % ja siten toimintakatteessa toteuma oli 53,2 %. Verotulototeuma oli 55,4 % ja valtionosuuksissa 51,8 %.

Toimintatuotot olivat yhteensä 3,179 miljoonaa euroa (M€). Toimintakulut olivat yhteensä 13,909 miljoonaa euroa, josta suurin osa, 59,3 % eli 8,25 M€, tulee henkilöstökuluista ja 26,7 % eli 3,71 M€ palveluiden ostokustannuksista. Henkilöstökulut ovat olleet suurelta osin tulosalueilla budjetin mukaisia, mutta määräaikaisten ja sijaisten käyttö perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen puolella on nostanut henkilöstökuluja talousarvion toteumaprosentin ollessa koko kaupungin osalta 53,6 %, eli ylitystä budjettiin nähden on 0,558 M€. Palveluiden ostokustannukset ovat toteutuneet 56,9 prosenttisesti ja ylitys on 0,453 M€ puolivuosisperiodin talousarvioon verrattuna. Verotulot olivat yhteensä 7,470 miljoonaa euroa ja toteumaa nostaa alkuvuonna tilitetyt edellisen tilikauden ”verohännät”. Valtionosuudet olivat 5,185 miljoonaa euroa ja toteumaa nostaa suurempi opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (OKM), jota arvioidaan saatavan koko vuoden osalta noin 0,240 M€ talousarviota enemmän. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 0,159 M€, kun sijoitusvarallisuuden tuottoja kertyi kvartaalille 0,170 M€. Vuosikatteeksi muodostui 2,084 M€ ja poistojen ollessa 0,717 M€, tilikauden ylijäämäksi kertyi 1,366 miljoonaa euroa.

Esittelijä kaupunginjohtaja Hinno Kimmo

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää:
1. todeta talousraportin II / 2023 tietoonsa saatetuksi.
2. saattaa talousraportin valtuuston tietoon.

Käsittely Merkittiin, että asiantuntijana kuultiin talousjohtaja Johanna Hurskaista.

Päätös
1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.

Kvalt 18.09.2023 § 37

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää saattaa talousraportin valtuuston tietoon.

Käsittely Merkittiin, että asiantuntijana kuultiin talousjohtaja Johanna Hurskaista.

Kaupunginhallitus	§ 188	28.08.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 37	18.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 44	09.10.2023

Päätös Hyväksyttiin.

Tarkltk 09.10.2023 § 44
533/00.03.01/2023

Kaupunginhallitus käsitellyt II vuosineljännesraportin kokouksessaan 28.8.2023 ja kaupunginvaltuusto kokouksessaan 18.9.2023.

Talousjohtaja Johanna Hurskainen on kutsuttu tarkastuslautakunnan kokoukseen esittelemään puolivuotisraportin taloudellisten tavoitteiden toteutumista

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää:

1. todeta talousraportin II/ 2023 tietoonsa saatetuksi.
2. merkitä tietoonsa saatetuksi tarkastuslautakunnan talouden toteutuminen 1.1. – 30.6.2023.
3. merkitä tietoonsa saatetuksi asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 30.6.2023 saakka.

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1 Talousraportit_2_2023

Tarkastuslautakunta	§ 25	15.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 28	13.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 249	25.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 45	09.10.2023

Arviointikertomus 2022

Tarkltk 15.05.2023 § 25

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida:

- ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja
- onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Edelleen kuntalain 121 §:n 4. momentin mukaan:

- tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja
- antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.
- arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.
- lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Haapaveden kaupungin tarkastuslautakunta raportoi arviointityönsä tulokset kaupunginvaltuustolle tilikausittain laadittavassa arviointikertomuksessa.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2022
2. saattaa arviointikertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi
3. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen ja tarvittaessa lautakuntien lausunnot 29.9.2023 mennessä ja että nämä annetaan tiedoksi sekä tarkastuslautakunnalle, että kaupunginvaltuustolle

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.

Merkittiin, että lautakunta piti kokoustaun klo 13.37-13.46.

Kvalt 13.06.2023 § 28

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. saattaa arviointikertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen ja tarvittaessa lautakuntien

Tarkastuslautakunta	§ 25	15.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 28	13.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 249	25.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 45	09.10.2023

lausunnot 29.9.2023 mennessä ja että nämä annetaan tiedoksi sekä tarkastuslautakunnalle, että kaupunginvaltuustolle

Käsittely Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Janne Mäkinen esitteli vuoden 2022 arviointikertomuksen.

Päätös 1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.

Khall 25.09.2023 § 249

Valmistelija kaupunginjohtaja Hinno Kimmo

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan vuodelta 2022 nostanut esille seuraavat kysymykset:

1. Huomioitavaa on, että talouden tasapainoisen tuloksen kertymiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota tulevina vuosina joko tuloja lisäävästi tai menoja vähentämällä tai näiden molempien yhteisvaikutusta. Tästä tarkastuslautakunta lausui jo edellisessä arviointikertomuksessaan. Kaupungin strategisissa tavoitteissa on pitää talous sellaisessa kunnossa, että kaupungin itsemääräämis-oikeus säilytetään. Millä tavalla talouden tasapainoisuutta on seurattu ja onko seurantaa riittävästi resursoitu?
2. Millä tavalla henkilöstön saatavuutta on edistetty ja pyritty näin vähentämään henkilöstön saatavuusongelmaa?
3. Millä tavalla esihenkilötyössä on huomioitu työssä poissaolojen määrä ja millä tavalla työhyvinvointia on edistetty ja tehty ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä?

Muita huomioita

Vaikuttamistoimielinten vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston toiminnasta ei ollut toimintakertomuksessa mainintaa. Seuraavaa toimintakertomusta laadittaessa kannattaa harkita, voisiko näidenkin toiminnasta saada raportointia, jotta tarkastuslautakunta voisi arvioida näidenkin toimintaa.

Esittelijä kaupunginjohtaja Hinno Kimmo

Päätösehdotus Kaupunginhallitus saattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan tietoon seuraavan vastauksen vuoden 2022 Arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin:

1. Suuret muutokset niin toimintaan kuin talouteenkin ovat kohdistuneet vuoden 2023 alusta alkaen, kun Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Tarkastuslautakunta	§ 25	15.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 28	13.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 249	25.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 45	09.10.2023

Pohde on aloittanut toimintansa ja samassa yhteydessä kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelut yhtiöitettiin. Myös Haapaveden lomituspalveluiden paikallisyksikkö siirtyi Toholammille 1.1.2023. Uuden organisaation myötä perusturvapalveluiden ja pelastustoimen talousvaikutukset sekä kustannusten toteutumiseen liittyvä epävarmuus on lähtenyt pois. Tämä on lisännyt talouden parempaa ennustettavuutta. Uuden organisaation myötä budjetin koko ja myös henkilöstön määrä on puolittunut.

Konsernitalouden näkymä kertoo kaikkien tytäryhtiöiden ja kaupungin talouden tilannekuvan ja tätä näkökulmaa tulee entisestään korostaa. Konsernitaloutta seurataan ja toimintaa tarkastellaan konserniohjausryhmän kokoontuessa kvartaaleittain. Konsernirakennetta on yksinkertaistettu vuoden 2022 aikana, kun Haapaveden Energia Oy:n ja Haapaveden Vesi Oy:n sulautuminen toteutettiin ja Kotihaka Oy purettiin. Vuonna 2023 Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin osuus konsernista on myös poistunut.

Kun tarkastellaan Haapaveden kaupungin tilikausien tuloksia vuodesta 2018 eteenpäin, voidaan todeta, että ainoastaan vuosi 2020 oli taloudellisesti erinomainen, osittain koronakorvausten vuoksi. Tilikaudella 2022 kaupungin tilikauden tulos oli -0,65 miljoonaa euroa alijäämäinen ja taseen kertynyt ylijäämä putosi +2,5 miljoonaa euroon. Konsernin osalta tulos oli myös alijäämäinen, -1,2 miljoonaa euroa, ja taseen puskurit kääntyivät negatiiviseksi ollen -0,43 miljoonaa euroa. Talousarvion 2023 mukaan kaupungin ylijäämää kertyisi noin 1,4 miljoonaa euroa tilikauden ajalta viime vuoden ”verohäntien” puskuroidessa verotulojen tilityksiä. Mutta taas toisaalta palkkoja korotetaan yleiskorotuksilla, että paikallisilla järjestelyerillä nostaan henkilöstökuluja. Kuluraamit on mitoitettu tiukaksi, joten menokurin onnistuminen on keskeistä, jotta vuosikate riittää poistoihin ja tilikauden tulos saadaan käännettyä ylijäämäiseksi.

Konsernituloksen suhteen tilanne on haastavampi, koska taseen alijäämää on jo kertynyt 0,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 osalta sairaanhoitopiirin tulosvaikutus ei enää heijastu konsernitulokseen ja muun muassa taseen lainakannan muutoksiin. Toiminnan kannalta merkittävimmät kaupungin täysin omistamat tytäryhtiöt ovat Haapaveden Energia ja Vesi Oy, Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy sekä Koy Haapa-Asunnot. Energia ja Vesi tekee positiivista tulosta, Teollisuuskiinteistöjen tulos painuu isojen poistojen myötä negatiiviseksi ja Haapa-asuntojen tulos myös poistojen jälkeen arvioidaan menevän alijäämäiseksi. Vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä annettu tilintarkastuskertomus ohjeistaa Koy Haapa-asuntoja tekemään oman taseen käyvän arvon määrittämisen omiin kiinteistöihin ja rakennuksiin, joissa voi riskinä olla isotkin alaskirjaukset. Tämä tarkoittaa, että konsernin tulos tulisi olemaan alijäämäinen. Näin ollen on erityisen tärkeää, että tulevaa talousarviota 2024 suunniteltaessa sekä suunnitelmavuosia 2025-2026 arvioidessa tehdään laskelmat realistiseen talouden näkymään pohjautuen, jotta pystytään reagoimaan ajoissa asian mukaisesti ja mittasuhteeltaan oikeisiin talouden tasapainottamisen toimenpiteisiin.

Kaupungin raportointia toteutetaan ja seurataan ajantasaisesti

Tarkastuslautakunta	§ 25	15.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 28	13.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 249	25.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 45	09.10.2023

kvartaaleittain. Näissä talousraporteissa käydään läpi tulosaluetasolla kaikkien lautakuntien alaista toimintaa ja taloustoteumaa, sekä myös konsernin tytäryhtiöiden talousnäkyviä. Tilinpäätöksessä kuvataan laaja-alaisemmin talouden kokonaistilannetta ja talousarvio kertoo talouden näkymistä seuraaville vuosille. Resurssointi tämän osalta on ollut riittävää.

2. Henkilöstön saatavuusongelma koskee jokaista toimialaa, korostuen tällä hetkellä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Henkilöstön saatavuusongelmaa on parannettu esimerkiksi palkkaratkaisuilla sekä hyvin joustavilla neuvotteluratkaisuilla liittyen esim. työaikoihin, viikoittaisen työajan pituuteen (osa-aikaisuus) tai etätyöratkaisuihin. Palkkaratkaisuissa käytössä on henkilöstöjaoston päätöksellä erillinen rekrytointilisä, joka voidaan toimialajohtajan päätöksellä ottaa käyttöön rekrytointin helpottamiseksi. Vuoden 2023 järjestelyvaraerä -neuvotteluissa kohdennus tehtiin neuvotteluihin perustuen laajasti eri toimialoille, jolla pyrittiin parantamaan palkkatasoa ja lisäämään kaupungin tarjoamien työmahdollisuuksien houkuttelevuutta. Henkilöstöhallinnon näkökulmasta henkilöstön saatavuusongelmaa on parannettu esim. täyttölupamenettelyyn liittyvää byrokratiaa vähentämällä sekä ohjeistamalla esihenkilöitä rekrytointin mahdollisuuksissa.

3. Sairauspoissaolojen määrään on haasteellista puuttua yleisellä tasolla. Sairauspoissaolojen määrä nousi vuoden 2022 aikana aikaisempaan verrattuna. Koronavuosien jälkeen esim. kausisairastelun määrän lisääntyminen on nähtävissä. Tällä on suora yhteys henkilöstöresursseihin ja sitä kautta rekrytointeihin ja palkkamäärärahojen riittävyyteen. Työterveysyhteisönä on vuoden 2023 alkupuolelta toiminut kilpailutuksen tuloksena Mehiläinen Oy, jonka kanssa on laadittu työterveyspalvelujen suunnitelma suunnitelmakaudelle. Suunnitelma on käsitelty ja hyväksytty yhteistoiminnassa. Suunnitelma sisältää yhteisesti sovitut prosessit aktiiviselle tuelle ja henkilöstö työkyvyn ylläpidolle, sisältäen ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Käytössä ovat tukitoimet yksittäisten työntekijöiden työkyvyn tukemiseksi kuten kolmikantaneuvottelut, erilaiset kuntoutustuet, kuntoutusjaksot ja työkokeilut. Edelleen vuoden 2022 osalta tukikelpoiset työterveyshuollon kustannukset olivat suuremmat korvausluokassa I, joka sisältää ennaltaehkäisevän toiminnan kustannukset. Työterveyspalvelujen lisäksi työkykyä ylläpitävää toimintaa ovat käytössä olevat Smartum - kulttuuri- ja liikuntaetu sekä hierontaetu. Tässä työnantajan tuki on 80 euroa vuodessa/työntekijä. Smartum sisältää lisäksi myös pienen omavastuuosuuden, jolla työntekijä itse sitoutuu työkykynsä ylläpitoon. Lisäksi vuonna 2023 on otettu käyttöön mahdollisuus työsuhdepolkupyörään, jossa etu on yhteistoiminnassa sovitun mukaisesti osa työntekijän palkkaa. Syyskuussa 2023 työsuhdepolkupyörä on käytössä 39:llä työntekijällä. Esihenkilöiden työssä poissaolojen määrä on tunnistettu kuormittavaksi tekijäksi. Tätä tuetaan henkilöstökoulutuksella, säännöllisillä esihenkilöseminaareilla sekä henkilöstöhallinnon tuella haastavissa henkilöstötilanteissa. Tämän lisäksi työyksiköt voivat halutessaan saada työnohjausta sekä yksilöinä että ryhmänä. Organisaatiomuutoksen tilanne tuonee muutosta myös poissaolojen määrään ja laatuun. Aikaisempina vuosina perusturvapalveluiden ja lomatoimen sairauspoissaolot korostuivat työn

Tarkastuslautakunta	§ 25	15.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 28	13.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 249	25.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 45	09.10.2023

fyysisyyden vuoksi.

Muita huomioita:

Vaikuttamistoimielinten (vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuusto) toimintaedellytyksistä vastaa hyvinvointilautakunta. Varmistetaan että hyvinvointilautakunnan alainen toimintakertomus sisältää jatkossa myös vaikuttamistoimielimien raportointia.

Päätös Hyväksyttiin.

Tarkltk 09.10.2023 § 45
238/02.02.01/2023

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 25.9.2023 vastauksensa arviointikertomuksessa esitettyihin tarkastuslautakunnan arvioihin.

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää:

1. todeta kaupunginhallituksen vastauksen arviointikertomukseen 2022 tietoonsa saatetuksi.

Päätös 1. Hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 2 Haapaveden arviointikertomus 2022.docx

Arvioinnin työohjelma vuodelle 2023

Tarkltk 09.10.2023 § 46
534/00.03.01/2023

Tarkastuslautakunta on käsitellyt arviointisuunnitelmansa kaudelle 2021-2024 kokouksessaan 1.10.2021.

Arviointisuunnitelma kattaa tarkastuslautakunnan toimikauden, jota tarkennetaan vuosittain arvioinnin työohjelmassa, joka ohjaa kyseisen vuoden arviointityötä.

Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. arviointisuunnitelman työohjelman päivityksestä vuoden 2023 arviointityölle
2. kokoussuunnitelmasta syksylle 2022 ja keväälle 2023.

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Liitteet
4. iite 3
5. i-julkinen asiakirja

Tilintarkastussuunnitelma tilikaudelle 2023

Tarkltk 09.10.2023 § 47
535/00.03.01/2023

Hallintosäännön 72 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tilintarkastaja Heidi Hyry on kutsuttu tarkastuslautakunnan kokoukseen esittelemään tilintarkastussuunnitelma tilikaudelle 2023.

Tilintarkastussuunnitelma on salainen asiakirja julkisuuslain 24 § 1 momentin 15 kohdan nojalla.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. merkitä tietoonsa saatetuksi tilintarkastussuunnitelman tilikaudelle 2023.

Päätös

1. Hyväksyttiin.

Lautakunnan jäsenten havainnot seuraamisvastuualueista ja esteellisyydet

Tarkltk 09.10.2023 § 48
536/00.03.01/2023

Tarkastuslautakunta on päättänyt kokouksessaan 1.10.2021 § 34 jäsenten seurantavastuista hallinnonaloittain, sekä todennut jäsenten pysyvät esteellisyydet.

Tarkastuslautakunnan jäsenen esteellisyydestä ja tilintarkastajan esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa (§:t 27-30) määrätään. Esteellisyydellä tarkoitetaan tarkastuslautakunnan jäsenen tai hallintolaissa tarkoitetun läheisen asianomaisen toimielimen jäsenyyttä tai muuta sellaista suhdetta asiaan tai asianosaisiin, että se vaarantaa hänen puolueettomuutensa yksittäisen asian käsittelyssä. Yleisimmin esteellisyyden aiheuttaa lähisukulaisuus tai asianosaisuus.

Tarkastuslautakunnan jäsenen on perusteltua ilmoittaa tiedossaan olevat ns. pysyvät esteellisyydet tässä vaiheessa. Mahdollisista asiakohtaisista esteellisyyksistä tulee ilmoittaa välittömästi sellaisen ilmetessä.

Tarkastusvuoden vaihtumisen johdosta on tarpeen päivittää muutokset pysyvissä esteellisyyksissä ja kuulla jäsenten havainnot eri toimielinten seurannasta.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. todeta tarkastuslautakunnan jäsenten pysyvät esteellisyydet
2. nimetä tarkastuslautakunnan jäsenten seurantavastuut
3. merkitä tietoonsa saatetuksi tarkastuslautakunnan jäsenten havainnot vastuualueidensa havainnoistaan

Päätös

1. Hyväksyttiin.

Esteellisyydet 2023:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta: Janne Mäkinen, Juha Karvonen,

Hyvinvointilautakunta: Juha Karvonen

Tekninen lautakunta: Leila Särkipaju

2. Hyväksyttiin.

Seurantavastuut 2023:

Kaupunginhallitus: Kaikki jäsenet

Ympäristöterveyslautakunta: Leila Särkipaju

Kasvatus- ja koulutuslautakunta: Jarmo Viinala, Tellervo Sirviö

Hyvinvointilautakunta: Leila Särkipaju, Janne Mäkinen

Jokihelmen opiston jk: Tellervo Sirviö

Tekninen lautakunta: Janne Mäkinen, Juha Karvonen

Rakennus- ja ympäristölautakunta: Leila Särkipaju

3. Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan alaisen toiminnan talousarvioehdotus vuodelle 2024

Tarkltk 09.10.2023 § 49
537/00.03.01/2023

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Haapaveden kaupungin hallintosäännön 59 §:n mukaan talousarviosta päättää kaupunginvaltuusto.

Kuntalain 121 §:n 6) kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tulee valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Haapavedellä tilintarkastuksen toimintakulut vyörytetään eri tulosityksikköjen kustannuksiksi.

Talousjohtaja on pyydetty esittelemään tarkastuslautakunnalle arvioinnin ja tarkastuksen talousarviovalmistelua. Seuraavaan kokoukseen pyydetään esittely koko kaupungin talousarvioesityksestä.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. merkitä tietoonsa saatetuksi arvioinnin ja tarkastuksen talousarviovalmistelun vuodelle 2023.
2. esittää kaupunginhallitukselle arvioinnin ja tarkastuksen määrärahaesitykset.

Käsittely

Merkittiin, että asiantuntijana kuultiin talousjohtaja Johanna Hurskaista.

Puheenjohtajan muutettu päätösehdotus kokouksessa:

1. merkitä tietoonsa saatetuksi arvioinnin ja tarkastuksen talousarviovalmistelun vuodelle 2023
2. Palauttaa asian valmisteluun tarkastuslautakunnan osalta

Päätös

1. Hyväksyttiin.

Haapaveden kaupunki

Pöytäkirja

5/2023

21

Tarkastuslautakunta

§ 49

09.10.2023

2 Hyväksyttiin.

Aloite Kiinteistö Oy Haapa-asuntojen erityistilintarkastuksesta

Tarkltk 09.10.2023 § 50
538/00.03.01/2023

Tarkastuslautakunnalle on saapunut 21.9.2023 aloite erityistilintarkastuksen suorittamisesta Kiinteistö Oy Haapa-asunnoista.

Aloitteessa perustellaan erityistilintarkastusta yhtiön talouden heikolla tilanteella ja toiminnalla. Lisäksi aloitteessa esitetään, että tarkastuslautakunta esittäisi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle erityistilintarkastuksen ja kokonaisvaltaisen selvityksen suorittamista.

Konserniohjeen mukaan kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Hallintosäännön mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus puolestaan vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä hyväksyy ohjeet ja valvoo toimeenpanoa tuloksellisuus huomioiden.

Kaupunginjohtaja, toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan. Riskienhallinnalla on tarkoitus tukea johtamista, edistää kaupungin päämäärien ja tavoitteiden toteutumista, parantaa päätöksenteon edellytyksiä sekä varmistaa toiminnan vaatimustenmukaisuus, häiriöttömyys ja jatkuvuus.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Kuntaliiton verkkosivuilla erityistilintarkastuksesta lausutaan seuraavaa:

”Erityistilintarkastus, täsmätarkastus, ylimääräinen tarkastus ja lisätoimeksianto. Kaikilla tarkoitetaan tiettyyn kunnan toimeen kohdistettua tarkastusta, joka ei kuulu ”tavanomaiseen” lakisääteiseen tilintarkastukseen. Tarkastus voi kohdistua esimerkiksi taloudenhoidossa esiin tulleiden epäkohtien tai toimivaltuuksien ja vastuiden selvittelyyn. Kyseinen tilintarkastus ei kuulu kuntalain mukaiseen tilintarkastukseen, eikä siitä ole säädetty kuntia koskien muuallakaan laissa. Milloin tällaisen tarkastuksen voi siis tehdä? Minkä toimielimen toimivaltaan asia kuuluu?”

Tarkastuslautakunta

§ 50

09.10.2023

Kuntaliiton tulkinnan mukaan tarkastuslautakunta voi päättää tällaisen ylimääräisen tarkastuksen tekemisestä tietyin ehdoin:

1. Tarkastukseen on oltava määrärahat budjetoituna.
2. Tarkastus kohdistuu sen kunnan toimintaan, jonka tarkastamisen järjestämisestä tarkastuslautakunta on vastuussa.
3. Tarkastuksen suorittaa kunnan kilpailuttama tilintarkastusyhteisö tai tarkastuksen tekijä kilpailutetaan hankintalain ja kunnan pienhankintaohjeen mukaisesti.
4. Kyseessä ei ole kunnan kokonaisuuden kannalta niin merkittävästä asiasta, että se vaatisi erillistä valtuuston käsittelyä.

Jos nämä ehdot eivät täyty, voi valtuusto päättää tällaisen tarkastuksen teettämisestä katsoessaan sen tarpeelliseksi.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1. käydä lähetekeskustelun aloitteessa esitetyistä perusteluista erityistilintarkastukselle
2. kuulla tilintarkastajaa erityistilintarkastuksen ja kohdennetun tilintarkastuksen eroista, kustannusarviosta ja tarpeesta erityistilintarkastuksen tarpeesta.
3. kuulla vielä erikseen kaupunginjohtajaa, talousjohtajaa ja edellisessä kokouksessa siirrettyä kuulemista saadakseen kokonaiskuvan erityistilintarkastuksen tarkoituksenmukaisuudesta
4. päättää kuulemisten jälkeen esityksestä erityistilintarkastukseen ja mahdolliseen lisätalousarvioon

Käsittely

Merkittiin, että asiantuntijoina kuultiin tilintarkastaja Heidi Hyryä ja talousjohtaja Johanna Hurskaista. Tilintarkastaja ja talousjohtaja poistuivat kokouksesta ennen lautakunnan keskustelua ja päätöksentekoa klo 10.40.

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.
4. Hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 4 Aloite Tarkltk 11.9.2023

Muut esille tulevat asiat

Tarkltk 09.10.2023 § 51

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta ottaa käsiteltäväksi lautakunnan jäsenten ja tilintarkastajan mahdollisesti esille ottamat asiat.

Päätös

Tarkastuslautakunta kävi keskustelua lautakunnan tulevasta kokousaikataulusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 50

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.